

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 104/2025-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **RENTAMA s.r.o.**, Kopčianska 89, Bratislava, IČO 53 152 115, zastúpenej Kinstellar, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 13, Bratislava, proti rozsudku Mestského súdu Bratislava III sp. zn. B5-59Cb/6/2023 zo 17. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom mestského súdu sp. zn. B5-59Cb/6/2023 zo 17. septembra 2024 (ďalej len „napadnutý rozsudok“). Navrhuje, aby ústavný súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec mestskému súdu na ďalšie konanie. Domáha sa tiež, aby jej ústavný súd priznal náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobca sa v konaní vedenom mestským súdom pod sp. zn. B5-59Cb/6/2023 proti sťažovateľke domáhal určenia, že zmluva o prevode 10 akcií spoločnosti MAJES uzatvorená 27. novembra 2020 medzi žalobcom ako prevodcom a sťažovateľkou ako nadobúdateľkou (ďalej len „zmluva o prevode akcií“) je v celom rozsahu neplatná, a navrhol, aby súd uložil sťažovateľke povinnosť uviesť spoločnosť MAJES do stavu majetkovej hodnoty ku dňu uzavretia zmluvy o prevode akcií a tiež povinnosť vydať žalobcovi 10 akcií spoločnosti MAJES a poskytnúť všetku potrebnú súčinnosť v súvislosti so zápisom vlastníctva akcií v prospech žalobcu, a tiež aby žalobcu zaviazal na vydanie kúpnej ceny za akcie spoločnosti MAJES v celkovej výške 0 eur sťažovateľke.

3. K doručeniu žaloby do elektronickej schránky sťažovateľky došlo fikciou 8. februára 2023. Súd následne nariadil pojednávanie na prejednanie sporu na 17. september 2024, pričom predvolanie

na pojednávanie bolo doručené do elektronickej schránky sťažovateľky 4. septembra 2024, opäť fikciou doručenia. V deň pojednávania, teda 17. septembra 2024, žalobca doručil súdu krátkou cestou návrh na zmenu žalobného petitu, resp. čiastočné späťvzatie žaloby, ktoré nebolo sťažovateľke doručené ani inak oznámené či dané na vedomie, sťažovateľka sa o ňom nemala možnosť dozvedieť, vyjadriť svoj súhlas alebo inak sa k nemu vyjadriť.

4. Na pojednávaní 17. septembra 2024 bez prítomnosti sťažovateľky mestský súd vyhovel návrhu žalobcu na zmenu žalobného petitu a vo zvyšnej časti žaloby rozhodol napadnutým rozsudkom. Súd doručil napadnutý rozsudok do elektronickej schránky sťažovateľky 12. októbra 2024 opäť fikciou doručenia, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť 29. októbra 2024.

5. Sťažovateľka uvádza, že sa o žalobe, napadnutom rozsudku a o už medzičasom prebiehajúcej exekúcii dozvedela až 17. decembra 2024, keď do elektronickej schránky nahliadla.

6. Sťažovateľka pre úplnosť uvádza, že podala odvolanie, návrh na zrušenie napadnutého rozsudku pre zmeškanie a návrh na rozhodnutie, že elektronické doručenie je neúčinné podľa § 33 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“). O týchto prostriedkoch nebolo rozhodnuté ku dňu podania ústavnej sťažnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Podľa názoru sťažovateľky mestský súd postupoval príliš formalisticky a arbitrárne, pričom rozsudok meritórne neodôvodnil.

8. Sťažovateľka namieta, že spor sa mal prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní a mestský súd nemal právomoc o žalobe rozhodovať. Legitímne v elektronickej schránke ani neočakávala žiadne súdne písomnosti vo vzťahu k tejto zmluve o prevode akcií.

9. Podľa názoru sťažovateľky sa mestský súd mal pokúsiť doručiť čo i raz súdne zásielky prostredníctvom doručovacieho orgánu (poštou).

10. Sťažovateľka ďalej argumentuje, že v súvislosti s čiastočným späťvzatím žaloby mal mestský súd povinnosť v tomto štádiu konania zisťovať súhlas žalovanej sťažovateľky. Postup súdu spočívajúci v tom, že ju nevyzval, aby sa vyjadrila k čiastočnému späťvzatiu, jeho nedoručenie a neupovedomenie o ňom a zároveň bezprostredné rozhodnutie o tomto návrhu na pojednávaní bez prítomnosti sťažovateľky považuje za porušenie svojich označených základných práv podľa ústavy.

11. Sťažovateľka zastáva názor, že mestský súd nepostupoval nestranne a nezaujato, keď v priebehu celého pojednávania bez jej prítomnosti neprimerane napomáhal žalobcovi a radil mu, ako upraviť žalobný petit.

12. Sťažovateľka napokon namieta, že mestský súd napadnutý rozsudok meritórne vôbec neodôvodnil, vyjadril sa iba k formálnym podmienkam vydania rozsudku pre zmeškanie, vo vzťahu k skutkovej stránke neuviedol žiadne dôvody svojho rozhodnutia ani odkazy na príslušné hmotnoprávne predpisy, príp. dôkazy, ktoré by rozhodnutie po meritórnej stránke odôvodňovali.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

14. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

15. V danom prípade sťažovateľka mala k dispozícii opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytuje. Proti napadnutému rozsudku mestského súdu mohla podať odvolanie, o čom bola riadne poučená. Mestský súd sťažovateľku tiež poučil, že *„ak žalovaný z ospravedliteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, môže podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel, návrh zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Ak súd, ktorý rozsudok pre zmeškanie vydal, návrhu vyhovie, rozsudok pre zmeškanie uznesením zruší a začne vo veci opäť konať (§ 277 CSP).“*.

16. Sťažovateľka sa teda mohla a môže (zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že tak aj urobila) domôcť ochrany svojich základných práv využitím jej dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom.

17. Ústavný súd opakovane uvádza, že sťažovatelia vo všeobecnosti nemajú na výber, ktorý z existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú má právomoc ústavný súd. Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpali všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojich základných práv alebo slobôd a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ústavy (mutatis mutandis III. ÚS 703/2017 alebo I. ÚS 53/2023).

18. Právomoc všeobecného súdu rozhodnúť o odvolaní a ďalších prostriedkoch nápravy uplatnených sťažovateľkou (návrh na zrušenie napadnutého rozsudku pre zmeškanie a návrh na rozhodnutie, že elektronické doručenie je neúčinné podľa § 33 ods. 1 zákona o e-Governmente) v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť proti napadnutému rozsudku mestského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

19. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu